

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Tolonen, Tiina

Julkaisun nimi: Neljännesmiljoona täyteen – Theseuksen vuosi 2023

Julkaisuvuosi: 2024

Versio: Julkaistu versio

Lisenssi: CC BY 4.0

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tolonen, T. (2024). Neljännesmiljoona täyteen – Theseuksen vuosi 2023. *Kreodi*, (1).

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202402268781>

Neljännesmiljoona täyteen – Theseuksen vuosi 2023

26.02.2024

HELMIKUISTA AURINGONVALOA KAJASTUU PUIDEN LOMASTA (KUVA: TIINA TOLONEN)

Vuosi 2023 ei jättänyt suuria muistijälkiä Theseuskoordinaattorin mieleen. Vuoden kuluessa tehtiin paljon perustyötä eli sammuteltiin tulipaloja, vastailtiin sähköpostiviesteihin ja kokoustettiin sekä Kansalliskirjaston väen kanssa että kehittämisryhmän kesken. Vuoden merkittävin uutinen oli varmaankin se, että toukokuussa Theseukseen tehtiin 250 000. tallennus eli Suomen suurimman julkaisuarkiston titteli pysyy vahvasti hallussa.

Neljännesmiljoonan haamurajan ylityksestä uutisoitiin myös Kansalliskirjaston [Tietolinja -lehdessä](#). Theseuksen asema ainakaan kokonsa puolesta tulee tuskin olemaan uhattuna. Nyt sen kokoa ovat kasvattaneet myös takautuvat tallennukset, joita on tehty ainakin Centria-ammattikorkeakoulussa ja Oulun ammattikorkeakoulussa. Takautuvien tallennusten vuoksi tilastolukuja on jouduttu nyt katsomaan hieman eri näkökulmasta.

Theseus-tallennusten metatiedoissa on kaksi erilaista ajanmäärettä, eli hakuja voi tehdä syöttölomakkeella alavetovalikosta tallentajan valitseman vuoden mukaan (dc.date.issued), joka on teoksen alkuperäinen julkaisuaika tai julkaisuajankohdan (dc.date.available) mukaan, joka tarkoittaa aikaa, jolloin teos on saatavilla julkaisuarkistosta. Eroa hakujen issued ja available välillä oli vuoden 2023 osalta seuraavasti:

- dc.date.issued: 26 095
- dc.date.available: 28 860

Kun vielä märehditään dc.date.issued:2023 -haun tulosta pitemmälle, selviää että tallennusten jakauma on tällainen:

AMK-opinnäytetyöt	19 623
Ylempi AMK-opinnäytetyö	4 575
Erikoistumisopintojen opinnäytetyö	18

Taulukko 1. Tallennusmäärien jakautuminen opinnäytteen tason mukaan

dc.date.available:2023 -haun tuloksessa ovat siis mukana myös takautuvat, ennen vuotta 2023 julkaistut teokset, jotka ovat vuoden 2023 aikana tallennettu Theseukseen. Esimerkiksi Oulun ammattikorkeakoulussa tällaisia tallennuksia on tehty noin 1500.

Käyttörajattu kokoelma on käytössä 19 ammattikorkeakoulussa. Näissä ammattikorkeakouluissa tehdyistä tallennuksista 18.3 % meni rajatulle puolelle, eli avointen tallennusten osuudeksi tuli lähes 82 %. Vuoden 2023 kokonaistallennusmäärästä rajattujen osuus on 14,4 %.

Kokonaismäärät ja kukkulan kuninkaas

Vuonna 2023 latauksia kertyi kaikkiaan hieman yli 22,6 miljoonaa. Määrällisesti ollaan hyvin lähellä edellisvuotta, jolloin latauksia oli noin 22,5 miljoonaa. Kaikkien aikojen ladatuimman opinnäytetyön valtikka säilyy edelleen Seinäjoen ammattikorkeakoulussa. George Esselin ja Patrick Owusun opinnäytetyö vuodelta 2017 [Causes' of student stress, its effect on their academic success, and stress management by students](#) pitää kärkipaikkaa 388 795 latauksella. Eroa seuraavana olevaan on yli 126 000 latausta, joten kärkipaikka ei ole aivan heti uhattuna.

Sen sijaan vuoden Top 10-latauksissa oli tapahtunut muutoksia. Niiden joukkoon oli noussut Centria-ammattikorkeakoulun julkaisu nimeltään

Opinnäytetyö ja kirjoitusohjeet yli 13 500 latauksella. Julkaisun nimi selittää varmasti ainakin osan suosioista.

Business plan for establishing a poultry farm in Nigeria : A general overview for an entrepreneur Akintilewa Omisakin, Centria 2019	4578
Causes of student stress, its effect on academic success and stress management by students George Essel ja Patrick Owusu, SeAMK 2017	2842
Service quality and customer satisfaction in the restaurant business : case study – Sagarmatha Nepalese restaurant in Vantaa Abadh Jibi Ghimire, Centria 2012	2797
The role of advertising in promoting a product Svetlana Frolova, Centria 2014	2395
A study of consumer buying behaviour and consumers attitude on sustainable production and consumption in the food and beverage sector Kristina Kochina, KAMK 2019	2107
Marketing plan for a new product : A study for a case company Tomi Saari, Oamk 2015	1910
Kaapeleiden mitoitustyökalu Tuukka Rautakoski, Oamk 2021	1614
Opinnäytetyö ja kirjoitusohjeet / Centria 2012	1356
Impacts of social media on consumer behaviour : decision making process Ethel Lee Turun amk 2013	1318
The basics of robotics Fareed Shakhathreh Lahden amk 2011	1306

Taulukko 2. Ladatuimpien tallennusten kymmenen kärki vuonna 2023

Ladatuimpien kymmenen kärjestä löytyy seitsemän samaa opinnäytetyötä kuin vuonna 2022, ykköspaikan on myös pitänyt sama opinnäytetyö. Huomionarvoista edelleen näissä on töiden maantieteellinen sijoittuminen, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa ovat vahvasti edustettuina. Myös suomenkielisen opinnäytetyön oleminen kärkijoukossa on harvinaisempaa herkkua, edellisen kerran näin taisi tapahtua vuonna 2017.

Parannuksia ja päivityksiä

Vuoden aikana kiinnitettiin huomiota kaikenlaisiin ohjeistuksiin useamman kerran. CC-lisenssin valitsemisesta ja koko lisenssin merkityksestä on tullut säännöllisesti kysymyksiä. Keväällä 2023 teetettiin graafikko Petra Boijella lisenssinvalintakaavio, joka löytyy [täältä sivulta](#). Ohjetekstejä sekä tallennussivulla että

tallennuslomakkeella hiottiin saadun palautteen perusteella useampaan kertaan, mutta suurimmat muutokset jäävät odottamaan tulevaa DSpace-päivitystä. Sen aikataulu on Theseuksen osalta vielä avoin, tiedotamme siitä tarkemmin kun se on ajankohtaista.

Theseus-kehittämisryhmä pitää säännöllisesti laatupalavereja yhdessä Kansalliskirjaston kanssa. Syksyn 2023 palaverissa puheenaiheena olivat mm. kevään ja alkukesän odottamattomat katkot Theseuksen toiminnassa, jotka aiheuttivat suuria hankaluuksia sekä opiskelijoille että kirjastojen Theseus-käsittelijöille. Näistä viestiminen tallennusta yrittävien opiskelijoiden suuntaan on osoittanut mutkalliseksi, mutta tähänkin pyritään saamaan parannusta. Katkot eivät myöskään tule kello kaulassa, usein ne ajoittuvat ilta- tai viikonloppu-aikaan, joka vielä hidastaa sekä tilanteen korjautumista että siitä tiedottamista. Huomattavaa on myös se, että hidastelut tai katkot eivät välttämättä näy samalla tavalla eri ammattikorkeakouluissa.

Marraskuussa 2023 käynnistyi julkaisuarkistojen tekstiaineistoille tarkoitettujen metadatasuosituksen päivittäminen. Tätä työtä varten luotiin ryhmä, joka sai nimen Julkaisuarkistojen kuvailuverkosto (JULKU). Ryhmä keskittyy metadatasuosituksen ylläpitoon ja kehittämiseen. Vuonna 2017 julkaistua metadatasuositusta on tarpeellista ajantasaistaa huomioimaan erityisesti saavutettavuuteen liittyvät vaatimukset. Ryhmässä Theseusta ja amk-kirjastoja edustavat Minna Marjamaa ja Tiina Tolonen.

Kirjoittajat

Tiina Tolonen

Informaatikko

Tiina Tolonen on informaatikko Tiedekirjasto Pegasuksessa, joka palvelee Oulun yliopistoa ja Oulun ammattikorkeakoulua.

[Kirjoittajan muut artikkelit](#) >

Artikkelin tiedot

Kirjoittaja: Tiina Tolonen

Número: 1/2024

Kuvat: Tiina Tolonen

URN: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202402268781>

Lisenssit

Tämä teos on lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.](#)